

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2023-596

28.8.2023

AmTrust International Underwriters DAC

Andre forsikringstyper - skade

Betalingsforsikring – fast ansatt eller selvstendig næringsdrivende?

Sikrede sendte krav om erstatning under sin betalingsforsikring, og vedla informasjon om oppsigelse og vedtak om dagpenger. Sikrede forklarte videre at han meldte oppbud av sitt firma, hvor han var ansatt som daglig leder og hvor han hadde en eierandel på 95 %, den 29.11.21. Han gikk da over på dagpenger fra ca. 9.12.21. Foretaket avsto erstatning under henvisning til at forsikringen ikke gjaldt for selvstendig næringsdrivende, og at kravet derfor ikke var dekningsmessig. Sikrede var uenig og mente at forsikringsbeviset ikke sa noe om at selvstendig næringsdrivende ikke var omfattet av ufrivillig arbeidsløshet, og at foretaket hadde solgt ham en forsikring uten å avklare om han oppfylte kravene. Nemnda kom til at sikrede ikke hadde krav på erstatning og viste til at han som styreleder og eier av 95 % av aksjene, hadde "bestemmende innflytelse over organisasjonens/selskapets beslutninger". Nemnda bemerket videre at selve om forsikringen ikke omfattet dekning ved arbeidsledighet for selvstendig næringsdrivende, hadde forsikringen andre dekninger som sikrede var omfattet av.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for arbeidsledighet.

Sikredes forsikring har følgende vilkår:

3. Definisjoner

Ansatt/arbeidstaker: Forsikrede som er ansatt mot betaling hos en enkeltperson eller i en organisasjon/selskap er å anse som ansatt/arbeidstaker med mindre Forsikrede er Selvstendig næringsdrivende eller dersom Forsikrede gjennom sin eierandel gjennom aksjonæravtale eller lignende har mulighet til å utøve bestemmende innflytelse over organisasjonens/selskapets beslutninger.

(...)

Selvstendig næringsdrivende: en person, som uten å være registrert som arbeidstaker i heltidsarbeid;

- a) Driver, leder eller bistår i driften av et foretak i Norge og betaler sin forskuddsskatt av sin arbeidsinntekt og/eller folketrygdavgift etter høy sats av denne etter Folketrygdlovens § 16-2
- b) Utøver sitt daglige virke som 1. dagmamma, 2. jordbruker/bonde, 3. fisker
- c) Er deltaker i sammenslutning eller ansvarlig selskap, eller utøver kontroll over et foretak

(...)

4.3 Forsikring ved arbeidsledighet

4.3.1 Vilkår for erstatning (gjelder kun Ansatte/arbeidstakere)

Med de begrensninger som følger av de øvrige bestemmelsene i forsikringsvilkårene, betaler Forsikringsselskapet ytelser som beskrevet i punkt 4.3.2 dersom Forsikrede blir Arbeidsledig som følge av Oppsigelse gitt i forsikringstiden i minst 30 dager sammenhengende. Det gis ingen erstatning for de første 30 dagene Forsikrede er Arbeidsledig (Karensperiode).

Forsikringsdekningen gjelder bare for personer som har vært fast ansatt i 50 % stilling sammenhengende hos samme arbeidsgiver de siste 6 måneder før Forsikringens startdato.

Forsikringsdekningen gjelder ikke for tidsbegrensede arbeidsavtaler, for Selvstendig næringsdrivende eller personer som ikke har betalt arbeid.

(...)

Sikrede sendte foretaket skademelding 21.9.22, som inneholdt oppsigelse, vedtak om gjenopptak av dagpenger samt utbetalingsoversikt.

Foretaket har forklart at sikrede ringte foretaket 14.10.22 og fortalte at han var selvstendig næringsdrivende. Foretaket avsto derfor erstatning i saken 20.10.22 under henvisning til vilkårs pkt. 4.3.1 om at forsikringen ikke gjaldt for selvstendig næringsdrivende.

Sikrede var uenig og brakte saken inn til Finansklagenemnda 3.11.22.

Sikrede krever erstatning for arbeidsledighet. Han måtte melde oppbud av sitt firma 29.11.21 og gikk da over på dagpenger fra ca. 9.12.21 og ut oktober 2022. Han var ansatt som daglig leder i selskapet i 100 % stilling siden oppstart i 2010. Sikrede hadde en eierandel på 95 %.

Forsikringsbeviset sier ikke noe om at selvstendig næringsdrivende ikke omfattes av ufrivillig arbeidsløshet og foretaket har solgt en forsikring uten å avklare om han oppfyller kravene.

Forsikringsforetaket avviser ansvar og anfører at det for arbeidsledighetsdekningen er et krav om at sikrede er fast ansatt, jf. vilkårenes pkt. 3. Sikrede har forklart at han var ansatt som daglig leder i selskapet i en 100 % stilling og hadde en eierandel på 95 %. Sikrede anses som selvstendig næringsdrivende i henhold til vilkårene, jf. at han var leder og utøvde kontroll over et foretak i Norge. Forsikringsbeviset angir eksplisitt under dekningen "Ufrivillig arbeidsløshet" at "Denne dekningen gjelder kun for fast ansatte i minimum 50% stilling i henhold til arbeidskontrakt". Hva som regnes som fast ansatt er definert under pkt. 3 i vilkårene.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket er ansvarlig under sikredes arbeidsledighetsforsikring.

Sikredes forsikring har følgende vilkår:

3. Definisjoner

Ansatt/arbeidstaker: Forsikrede som er ansatt mot betaling hos en enkeltperson eller i en organisasjon/selskap er å anse som ansatt/arbeidstaker med mindre Forsikrede er Selvstendig næringsdrivende eller dersom Forsikrede gjennom sin eierandel gjennom aksjonæravtale eller lignende har mulighet til å utøve bestemmende innflytelse over organisasjonens/selskapets beslutninger.

(...)

Selvstendig næringsdrivende: en person, som uten å være registrert som arbeidstaker i heltidsarbeid;

Driver, leder eller bistår i driften av et foretak i Norge og betaler sin forskuddsskatt av sin arbeidsinntekt og/eller folketrygdavgift etter høy sats av denne etter Folketrygdlovens § 16-2

Utøver sitt daglige virke som 1. dagmamma, 2. jordbruker/bonde, 3. fisker

Er deltaker i sammenslutning eller ansvarlig selskap, eller utøver kontroll over et foretak

(...)

4.3 Forsikring ved arbeidsledighet

4.3.1 Vilkår for erstatning (gjelder kun Ansatte/arbeidstakere)

Med de begrensninger som følger av de øvrige bestemmelsene i forsikringsvilkårene, betaler Forsikringselskapet ytelse som beskrevet i punkt 4.3.2 dersom Forsikrede blir Arbeidsledig som følge av Oppsigelse gitt i forsikringstiden i minst 30 dager sammenhengende. Det gis ingen erstatning for de første

30 dagene Forsikrede er Arbeidsledig (Karensperiode).

Forsikringsdekningen gjelder bare for personer som har vært fast ansatt i 50 % stilling sammenhengende hos samme arbeidsgiver de siste 6 måneder før Forsikringens startdato.

Forsikringsdekningen gjelder ikke for tidsbegrensede arbeidsavtaler, for Selvstendig næringsdrivende eller personer som ikke har betalt arbeid.

(...)

Det følger av vilkårene pkt. 4.3.1 at foretaket betaler ytelser som beskrevet i pkt. 4.3.2 dersom sikrede blir arbeidsledig som følge av oppsigelse i forsikringstiden i minst 30 dager sammenhengende, og at forsikringsdekningen bare gjelder for personer som har vært "fast ansatt" i 50 % stilling sammenhengende hos samme arbeidsgiver.

Pkt. 3 fastslår at man er ansatt/arbeidstaker såfremt man er ansatt mot betaling hos en enkeltperson eller i en organisasjon/selskap med mindre sikrede er

Selvstendig næringsdrivende eller dersom Forsikrede gjennom sin eierandel gjennom aksjonæravtale eller lignende har mulighet til å utøve bestemmende innflytelse over organisasjonens/selskapets beslutninger.

Sikrede har fremlagt bekreftelse fra revisor på at han har vært ansatt som daglig leder for stiftelsen fra 1.1.11 og frem til styret begjærte oppbud 29.11.21. Sikrede mottok i denne perioden lønn fra selskapet og var registrert som daglig leder i Foretaksregisteret. Det er imidlertid også opplyst at han sikrede var styreleder i selskapet fra opprettelsen og eide 95 % av aksjene. Dette innebærer at han hadde mulighet til å utøve "bestemmende innflytelse over organisasjonens/selskapets beslutninger". Sikrede har derfor ikke krav på erstatning for arbeidsledighet.

Sikrede anfører at foretaket har solgt en forsikring uten å avklare om han oppfyller kravene. Den aktuelle forsikringen omfatter dødsfall og midlertidig uførhet hvor det ikke er noen tilsvarende begrensning. Den omfatter også sykehusinnleggelse for selvstendig næringsdrivende. Det betyr at tre av fire ansvarsbærende klausuler vil gjelde for sikrede. At han faller utenfor dekningen for den ene ansvarsbærende klausulen betyr ikke at han har fått en dekning han ikke kan benytte.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).